

Sprawozdanie
z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Lubartowie za 2012 rok

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W LUBARTOWIE ZA 2012 ROK

I. Zadania, struktura organizacyjna i kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

1. Realizacja zadań ustawowych

Głównym zadaniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej, a w szczególności:

- prowadzenie postępowań, wydawanie decyzji i wypłata zasiłków stałych, okresowych, celowych i specjalnych celowych,
- kierowanie do domów pomocy społecznej, schronisk, noclegowni i opłacanie lub dofinansowywanie do opłat za pobyt,
- opłacanie składek emerytalnych, rentowych i zdrowotnych za osoby korzystające z pomocy i kwalifikowanie do ww. świadczeń,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych,
- sprawienie pogrzebu,
- realizacja programów osłonowych,
- świadczenie pracy socjalnej,
- udzielanie poradnictwa pedagogicznego i psychologicznego,
- prowadzenie Świetlicy Środowiskowej,
- prowadzenie Dziennego Domu Pomocy Społecznej.

Poza realizacją ww. zadań MOPS:

- prowadzi postępowania w sprawach świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym,
- wykonuje zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- potwierdza prawo do świadczeń opieki zdrowotnej,
- realizuje projekt systemowy współfinansowany z EFS POKL.

Działalność Ośrodka finansowana jest:

- ze środków budżetu Gminy Miasto Lubartów,
- ze środków budżetu państwa.

Ramy prawne określające funkcjonowanie i zadania Ośrodka regulują przepisy prawa, a w szczególności:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 182),
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.),

- ustawa z dnia 21 listopada 2003 r. o pracownikach samorządowych (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1458),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240),
- ustawa z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy a organy administracji rządowej oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 34, poz. 198 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 146, poz. 1027 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2013 r., poz. 135),
- uchwała Nr XIII/55/90 Miejskiej Rady Narodowej w Lubartowie z dnia 14 marca 1990 r. w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie.

2. Struktura organizacyjna i kadra

Organizację pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie określa Regulamin Organizacyjny, zgodnie z którym w 2012 r. w Ośrodku funkcjonowały wymienione poniżej komórki organizacyjne:

1. Dział Pomocy Środowiskowej z Zespołem Poradnictwa Specjalistycznego,
2. Dział Świadczeń i Usług,
3. Dział Finansowo-Księgowy,
4. Dział Administracyjno-Kadrowy,
5. Dzienny Dom Pomocy Społecznej,
6. Świetlica Środowiskowa dla Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych,

oraz samodzielne stanowiska pracy:

1. kierownik,
2. zastępca kierownika,
3. radca prawny,
4. starszy specjalista ds. analityczno-planistycznych, strategii i programów;
5. asystent rodziny.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. w MOPS było 33,5 etatów, w ramach których zatrudnionych było 40 pracowników, w tym 2 na zastępstwo. W maju ub.r. uległ zmianie schemat organizacyjny Ośrodka, w związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i utworzeniem nowego stanowiska pracy - asystent rodziny. Strukturę zatrudnienia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubartowie i kwalifikacje pracowników przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1. Struktura zatrudnienia w Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubartowie w 2012 r.

L.p.	Rodzaje stanowisk	Stan zatrudnienia (w etatach)	Ilość pracowników na poszczególnym stanowisku	Przygotowanie zawodowe pracowników w określonych grupach zawodowych
1	2	3	4	5
1.	Kierownik Ośrodka	1	1	<ul style="list-style-type: none"> • studia wyższe magisterskie - kierunkowe • specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej • studia podyplomowe z zakresu organizacji pomocy społecznej • studia podyplomowe w zakresie zarządzania w administracji publicznej
2.	Z-ca Kierownika Ośrodka	1	1	<ul style="list-style-type: none"> • studia wyższe - kierunkowe • studia podyplomowe z zakresu organizacji pomocy społecznej
3.	Główna Księgowa	1	1	<ul style="list-style-type: none"> • Studia wyższe magisterskie - kierunkowe • studia podyplomowe z ekonomii społecznej
4.	Starsza księgowa	1	1	<ul style="list-style-type: none"> • średnie zawodowe
5.	Kierownik Działu	3	3	<ul style="list-style-type: none"> • 3 osoby: studia wyższe magisterskie - 2 osoby socjologia, 1- osoba administracja • 3 osoby: studia podyplomowe z zakresu organizacji pomocy społecznej • 1 osoba specjalizację II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego
6.	pracownik socjalny	5	5	<ul style="list-style-type: none"> • 5 osób: studia wyższe magisterskie – kierunkowe
7.	starszy pracownik socjalny	4	4	<ul style="list-style-type: none"> • 2 osoby: studia wyższe magisterskie – kierunkowe, w tym 1 osoba: studia podyplomowe w zakresie pracy socjalnej • 1osoba: studia wyższe - kierunkowe, • 1osoba: Policealna Szkoła Pracowników Socjalnych
8.		4	4	<ul style="list-style-type: none"> • 3 osoby: studia wyższe magisterskie - kierunkowe • 1 osoba: studia podyplomowe w

	specjalista pracy socjalnej			zakresie negocjacji w sytuacjach kryzysowych <ul style="list-style-type: none"> • 1 osoba: studia podyplomowe z zakresu organizacji pomocy społecznej • 1 osoba: specjalizacja I i II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego
9.	asystent rodziny	1	1	<ul style="list-style-type: none"> • studia wyższe magisterskie – kierunkowe
10.	pedagog	1	2	<ul style="list-style-type: none"> • 2 osoby: studia wyższe magisterskie – kierunkowe
11.	psycholog	0,375	2	<ul style="list-style-type: none"> • 2 osoby: studia wyższe magisterskie kierunkowe • 1 osoba: studia podyplomowe w zakresie diagnozy i terapii dysleksji rozwojowej • 1 osoba: studia podyplomowe w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień od narkotyków
12.	wychowawca	0,75	1	<ul style="list-style-type: none"> • studia wyższe magisterskie – kierunkowe
13.	Starszy specjalista ds. analityczno – planistycznych strategii i programów	1	1	<ul style="list-style-type: none"> • studia wyższe magisterskie - kierunkowe, • studia podyplomowe w zakresie polityki rolnej z wykorzystaniem funduszy Unii Europejskiej • studia podyplomowe w zakresie organizacji pomocy społecznej
14.	radca prawny	0,5	1	<ul style="list-style-type: none"> • studia wyższe magisterskie – kierunkowe
15.	inspektor	1	1	<ul style="list-style-type: none"> • liceum ekonomiczne
16.	starszy referent	1	1	<ul style="list-style-type: none"> • studia wyższe - kierunkowe
17.	referent	0,5	1	<ul style="list-style-type: none"> • studia wyższe magisterskie - kierunkowe
18.	sekretarka	1	1	<ul style="list-style-type: none"> • studia wyższe magisterskie
19.	Pomoc administracyjna	0,625	1	<ul style="list-style-type: none"> • studia wyższe
20.	goniec	1	1	<ul style="list-style-type: none"> • wykształcenie zawodowe
21.	koordynator ds. komputeryzacji pomocy społecznej	0,25	1	<ul style="list-style-type: none"> • studia wyższe magisterskie - kierunkowe
22.	sprzątaczk	1	2	<ul style="list-style-type: none"> • 1 osoba: wykształcenie zawodowe • 1 osoba wykształcenie podstawowe
23.	kucharka	1	1	<ul style="list-style-type: none"> • wykształcenie zawodowe

24.	robotnik wykwalifikowany	1	1	• wykształcenie podstawowe
25.	konserwator	0,5	1	• wykształcenie zawodowe
	RAZEM	33,5	40	

Źródło: Dane statystyczne MOPS

W 2012 r. w 22 szkoleniach uczestniczyło 35 pracowników MOPS. Szkolenia dotyczyły działalności Ośrodka oraz specyfiki działu, w którym dany pracownik był zatrudniony. Szczególnie cenne były szkolenia z zakresu realizacji zadań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w tym zasad funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych. Szkolenia finansowane były ze środków budżetu gminy oraz Unii Europejskiej. Pracownicy uczestniczyli w nw. szkoleniach:

1. „Pomoc materialna dla uczniów – stypendia i zasiłki szkolne. Decyzje zmieniające na 2012 r.”- 1 osoba.
2. „Metryka sprawy w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz inne czynności kancelaryjno-archiwalne” – 2 osoby.
3. Seminarium „Ochrona danych osobowych w jednostce sektora finansów publicznych” – 2 osoby.
4. Konsultacje dotyczące oceny zasobów pomocy społecznej – 1 osoba.
5. Spotkanie dotyczące zmiany w systemie POMOST Std/OU POMOST – 1osoba.
6. Spotkanie informacyjne dot. realizacji Europejskiego Programu Pomocy Żywnościowej (PEAD 2012) – 1osoba.
7. „Administrator bezpieczeństwa informacji – przygotowanie do pełnienia funkcji” – 1 osoba.
8. „Ustawa o ZFŚS po zmianach podatkowych i ZUS w 2012 i 2013 r.” – 1 osoba.
9. Spotkanie koordynujące przebieg 3 edycji konkursu Zdrowa Gmina na terenie woj. lubelskiego – 2 osoby.
10. „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w ramach Zespołów Interdyscyplinarnych - teoria i praktyka – 2 osoby.
11. „Środowiskowe metody pracy – program aktywności lokalnej” – 1 osoba.
12. Konferencja dotycząca realizacji projektów systemowych w ramach Priorytetu VII POKL – 1 osoba.
13. „Zarządzanie projektami społecznymi” – 1 osoba.
14. „ Jak przygotować projekt społeczny w ramach POKL” -1 osoba.
15. „Dobre praktyki w zakresie realizacji projektów POKL”– 1 osoba.
16. „Procedury administracyjne” – 1 osoba.
17. „Świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego z tytułu choroby i macierzyństwa” – 1 osoba.
18. „Zasiłki chorobowe, macierzyńskie i opiekuńcze – stan prawny na wrzesień 2012 r. - 1 osoba.
19. „Pomoc materialna dla uczniów - stypendia i zasiłki szkolne. Zmiana wysokość kryterium dochodowego i wysokość stypendium” – 1 osoba.
20. „Forum psychiatrii środowiskowej” - 2 osoby.
21. Wizyta studyjna w Bielskim Stowarzyszeniu Artystycznym Teatr Grodzki – 1 osoba.
22. Szkolenie z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – „Niebieskie Karty” - 9 osób.

Ponadto, w ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Lubartowie został zorganizowany staż absolwencki dla dwóch osób bezrobotnych. Umożliwiono również

odbycie stażu zawodowego absolwentowi Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, który finansowany był ze środków Unii Europejskiej.

II. Struktura dochodów i wydatków w 2012 r.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej uzyskuje dochody związane z realizacją zadań własnych, które przekazywane są do budżetu gminy oraz zadań zleconych i własnych dotowanych z budżetu państwa rozliczanych z urzędem administracji państwowej, które przekazywane są do budżetu państwa, za pośrednictwem Gminy.

W 2012 r. uzyskano dochody w łącznej kwocie 197.234,88 zł. Jak wynika z tabeli nr 2, zaplanowane dochody w 2012 r. nie zostały wykonane w całości z powodu niezrealizowania godzin usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych przyznanych decyzjami administracyjnymi w związku: ze zgonem 7 osób, zmianą rodzaju usług trzem osobom z opiekuńczych na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, z rezygnacją 1 osoby ze świadczenia usług.

Tabela nr 2. Dochody związane z realizacją zadań własnych

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
Ogółem, w tym:	196.408,00	176.790,00
1. Zasiłki i pomoc w naturze (zwrot nienależnie pobranych świadczeń)	550,00	462,14
2. Usługi opiekuńcze (wpływy z usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych)	133.624	108.781,97
3. Usługi świadczone w Dziennym Domu Pomocy Społecznej (odpłatności za usługi)	59.000	63.609,77
4. Domy Pomocy Społecznej (rozliczenie z lat ubiegłych, odsetki ustawowe)	2.300	2 298,87
5. Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (odpłatności za obiady w placówkach szkolnych i DDPS -rozliczenia z lat ubiegłych)	390	979,15
6. Działalność Ośrodka (wynagrodzenie za terminowe wpłaty składek ZUS i podatku dochodowego, zwrot kosztów upomnienia)	544,00	457,10

7. Pozostała działalność Ośrodka (wynajem lokalu dla Klubu Abstynenta „NADZIEJA”; PEC w Lubartowie)	0	201,00
---	---	--------

Źródło: Dane statystyczne MOPS

W związku z realizacją zadań zleconych (tabela nr 3) i własnych rozliczanych z urzędem administracji państwowej (tabela nr 4), w 2012 r. uzyskano dochody w łącznej kwocie 20.444,88 zł.

Tabela nr 3. Dochody związane z realizacją zadań zleconych

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
Ogółem w tym:	21.000,00	19.656,88
Usługi opiekuńcze (wpływy z odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi)	21.000,00	19.656,88

Źródło :dane statystyczne MOPS

Tabela nr 4. Dochody rozliczane z urzędem administracji państwowej

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
Ogółem, w tym:	-	788,00
Zasiłki i pomoc w naturze (zwrot nienależnie pobranych świadczeń - zasiłków okresowych)	-	100,00
Zasiłki stałe (zwrot nienależnie pobranych świadczeń)	-	688,00

Źródło: Dane statystyczne MOPS

W 2012 r. wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie (z wyłączeniem środków finansowych na realizację zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz z zakresu wspierania rodziny, które zostały przedstawione w odrębnych sprawozdaniach), wyniosły 4.360.182,19 zł, w tym na:

- świadczenia społeczne i pomoc materialną dla uczniów – 2.542.882,28 zł.;
- utrzymanie MOPS – 1.577.887,73 zł.;
- tj. na działalność:
  - Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – 1.276.028,18 zł.;
  - Dziennego Domu Pomocy Społecznej – 214.243,19 zł.;
  - Świetlicy Środowiskowej – 86.086,36 zł.;

- dot. realizacji zadań publicznych – 1.530,00 zł.;
- realizację projektu systemowego współfinansowanego z EFS (środki z budżetu państwa i EFS) – 229.485,86 zł;
  - realizację Programu „Zdrowa Gmina” – 9.926,32 zł.
- Powyższe wydatki przedstawia tabela nr 5.

Tabela nr 5. Wydatki na zadania własne i zlecone

Rozdział	Nazwa	Zadania własne	Zadania własne w części dotowane	Zadania własne dotowane	Zadania zlecone	Razem
85202	Domy Pomocy Społecznej	240 253,90	0	0	0	240 253,90
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	0	0	34 247,36	0	34 247,36
85214	Zasiłki i pomoc w naturze	248 903,95	0	435 309,77	0	684 213,72
85216	Zasiłki stałe	0	0	404 424,09	0	404 424,09
85228	Usługi opiekuńcze z tego: - wydatki Ośrodek - wydatki Gmina	253 932,29 67 945,47 185 986,82	0	0	221 832,27 59 961,24 161 871,03	475 764,56 127 906,71 347 857,85
85295	Pozostała działalność (program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania")	148 332,19	373 964,27	0	0	522 296,46
85295	Pozostała działalność(projekt unijny-wkład własny - zasiłki)	28 656,18	patrz rozdział 85295 pozostała działalność (projekt unijny)	0	0	28 656,18
85295	Pozostała działalność (transport żywności z BŻ)	1 079,34	0	0	0	1 079,34
85415	Pomoc materialna dla uczniów(stypendia i zasiłki szkolne)	30 389,33	121 557,34	0	0	151 946,67
Razem świadczenia społeczne z tego:		951 547,18	495 521,61	873 981,22	221 832,27	2 542 882,28
- wydatki Ośrodka -		765 560,36	495 521,61	873 981,22	59 961,24	2 195 024,43
- wydatki Gminy -		185 986,82	0,00	0,00	161 871,03	347 857,85
85154	Świetlica Środowiskowa	86 086,36	0	0	0	86 086,36
85219	Dzienny Dom Pomocy Społecznej	214 243,19	0	0	0	214 243,19
85219	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	818 337,45	457 690,73	0	0	1 276 028,18
85295	Pozostała działalność (real. zad. publicznych)	310,00	1 220,00	0	0	1 530,00
Razem utrzymanie Ośrodka – wydatki Ośrodka		1 118 977,00	458 910,73			1 577 887,73

85295	Pozostała działalność (projekt unijny- środki b. państwa , EFS)	patrz rozdział 85295 – pozostała działalność (świadczenia społ. - projekt unijny).	229 485,86	0	0	229 485,86
85295	Pozostała działalność (Program Zdrowa Gmina)	9 926,32	0	0	0	9 926,32
Razem (projekt + program)		9 926,32	229 485,86			239 412,18
Ogółem z tego:		2 080 450,50	1 183 918,20	873 981,22	221 832,27	4 360 182,19
- wydatki Ośrodka		1 894 463,68	1 183 918,20	873 981,22	59 961,24	4 012 324,34
- wydatki Gminy (wykonanie)		185 986,82	0,00	0,00	161 871,03	347 857,85

Źródło: Dane statystyczne MOPS

Wydatki w 2012 r. na ww. zadania wyniosły 4.360.182,19 zł. z tego:

- wydatki Ośrodka - 4.012.324,34 zł.

- wydatki w planie UM - 347.857,85 zł. (dotacja na usługi opiekuńcze)

Wyjaśnienie

dot. niewykorzystanych środków finansowych przeznaczonych na świadczenia społeczne realizowane w ramach zadań zleconych gminie:

Plan środków finansowych:

- 224.686,00 zł.

Wykonanie:

- 221.832,27 zł.

Środki niewykorzystane

2.853,73 zł.- tj :

2.853,73 zł. – z powodu: zgonu 2 os. oraz zmiany formy usług – 2 os.

Wyjaśnienie

dot. niewykorzystanych środków finansowych przeznaczonych na świadczenia społeczne realizowane w ramach zadań własnych finansowanych z budżetu gminy:

Plan finansowy:

- 1.015.948,00 zł.

Wykonanie:

- 932.817,32 zł.: z których 6.156,55 zł zwrócono w 2013 r. z uwagi na ostateczne rozliczenie dotacji na usługi opiekuńcze:

Środki niewykorzystane

- 83.130,68 zł. - z tego przeznaczone na:

1.452,81 zł. – realizację programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (46,20 zł – mniej wydatkowano środków finansowych zaplanowanych na dowóz obiadów do Szkoły Podstawowej Nr 4); 1.370,85 zł – dożywianie dzieci w placówkach oświatowych, 35,76 zł - doposażenie stołówki.

31.055,10 zł. – dofinansowanie pobytu mieszkańców Lubartowa w domach pomocy społecznej (zgon 2os.).

4.292,05 zł. – zasiłki celowe, w ramach których: udzielane były świadczenia pieniężne, pokrywany był koszt pobytu osób bezdomnych skierowanych do schroniska, sprawiane były pogrzeby, zakupywany był opał na zimę dla klientów wraz z przywozem.

41.921,71 zł – usługi opiekuńcze w związku ze zmniejszeniem się liczby godzin i osób

- korzystających z tej formy pomocy z powodu: zgonu – 6 os., zmiany rodzaju usług – 1 os.
- 3.924,67 zł. - stypendia i zasiłki szkolne ze względu na poprawę sytuacji materialnej rodzin.
- 410,66 zł. - dowóz żywności z Banku Żywności (wykonano mniejszą ilość wyjazdów po towar, niż zaplanowano),
- 73,68 zł. – realizację Programu „Zdrowa Gmina”.

Wyjaśnienie

dot. niewykorzystanych środków finansowych przeznaczonych na świadczenia społeczne realizowane w ramach zadań własnych dofinansowanych z budżetu państwa:

- Plan finansowy: - 1.412.228,00 zł.
- Wykonanie: - 1.369.502,83 zł.
- Środki niewykorzystane - 42.725,17 zł. - z tego przeznaczone na:
- 3.764,73 zł. – realizację programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w związku z koniecznością zachowania proporcji udziału środków finansowych Gminy do udziału środków finansowych z b. państwa (zwroty nastąpiły z powodu korzystania mniejszej liczby dzieci z obiadów w placówkach oświatowych w okresie IX-XII/12 niż w okresie I-VI/12,
  - 10.475,91 zł. – zasiłki stałe (nastąpiło zmniejszenie się liczby klientów korzystających z zasiłków stałych z powodu: zgonu – 4 os., aresztowania 1 os., utraty uprawnień do zasiłku stałego 5 os., otrzymania uprawnień do emerytury lub renty 6 os.),
  - 1.028,64 zł. – opłatę składek zdrowotnych dla osób otrzymujących zasiłki stałe z powodu zmniejszenie się liczby osób korzystających z tego rodzaju świadczenia.
  - 27.265,66 zł. – wypłatę stypendiów i zasiłków szkolnych w związku z poprawą sytuacji materialnej rodzin, brakiem podań na zasiłki szkolne.
  - 190,23 zł.- zasiłki okresowe z powodu braku osób posiadających uprawnienia do tej formy pomocy.

Wyjaśnienie

dot. środków finansowych przeznaczonych na zadania publiczne zrealizowane w ramach zadań własnych dofinansowanych z budżetu państwa:

Środki budżetu państwa

- Plan finansowy: - 1.389,00 zł.
- Wykonanie: - 1.220,00 zł.
- Środki niewykorzystane: - 169,00 zł.

Środki z budżetu gminy

- Plan finansowy: - 310,00 zł.
- Wykonanie: - 310,00 zł.
- Środki niewykorzystane 0,00 zł.

Zorganizowano 1 zadania publiczne pn. „Poprawa jakości życia osób w podeszłym wieku”.

Wyjaśnienie

dot. wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na realizację projektu współfinansowanego z EFS POKL pn.: „OD AKTYWIZACJI DO ROZWOJU. Integracja społeczna i zawodowa klientów pomocy społecznej w Lubartowie”:

Plan finansowy:	- 272.918,00 zł.
z tego:	
-środki Gminy	28.657,00 zł.
- dotacja celowa z budżetu państwa	12.282,00 zł.
- środki z budżetu Unii Europejskiej	231.979,00 zł.

Wykonanie	- 258.142,04 zł.
z tego:	
-środki Gminy	28.656,18 zł.
- dotacja celowa z budżetu państwa	11.538,40 zł. – zwrot – 742,82 zł.
- środki z budżetu Unii Europejskiej	217.947,46 zł. – zwrot – 14.031,14 zł.

Wyjaśnienie

dot. niewykorzystanych środków finansowych przeznaczonych na utrzymanie Ośrodka, które jest zadaniem własnym finansowanym z budżetu gminy:

Plan finansowy:	1.055.758,00 zł.
<u>Wykonanie:</u>	<u>1.032.580,64 zł.</u>
Środki niewykorzystane	23.177,36 zł. - z tego przeznaczone na:
	18.412,20 zł.- wynagrodzenia osobowe,
	4.765,16 zł.- bieżące utrzymanie Ośrodka (z opłat składek na PFRON, za rozmowy telefoniczne, podróży krajowych, usług, opłat za energię – faktury wpłynęły po zakończeniu roku).

Wyjaśnienie

dot. wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na utrzymanie Ośrodka, które jest zadaniem własnym gminy finansowanym z budżetu państwa:

Plan finansowy:	460.000,00 zł.
<u>Wykonanie:</u>	<u>457.690,73 zł.</u>
Środki niewykorzystane:	2.309,27 zł. – zwrot nastąpił z powodu proporcjonalnego zmniejszenia dodatku dla pracowników socjalnych, w związku z pracowniczymi zwolnieniami lekarskimi.

Wyjaśnienie

dot. niewykorzystanych środków finansowych przeznaczonych na utrzymanie Świetlicy Środowiskowej dla Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych, które jest zadaniem własnym finansowanych z budżetu gminy:

Plan finansowy:	92.594,00 zł.
<u>Wykonanie:</u>	<u>86.086,36 zł.</u>
Środki niewykorzystane	6.507,64 zł. – z tego przeznaczone na:

4.145,77 zł. – wynagrodzenia osobowe,
2.361,87 zł. – bieżące utrzymania Ośrodka (z zakupu energii – faktury wpłynęły po zakończeniu roku, usług, z opłat składek na PFRON).

Fundusz płac

W ub. r. na fundusz płac (wynagrodzenia osobowe: wynagrodzenia z tytułu umów o pracę, nagrody, w tym jubileuszowe), wydatkowano łącznie 1.072.778,49 zł. Średnie wynagrodzenie brutto wyniosło 2.765 zł. (netto 1.991 zł.).

III. Pomoc społeczna

1. Charakterystyka osób/rodzin objętych pomocą społeczną

W Lubartowie wg stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. zameldowanych było na stałe 22.488 osób. Z pomocy społecznej w 2012 r. wsparciem objęto 643 rodziny, w których było 1.402 osoby, co stanowi 6,42% ogółu mieszkańców Lubartowa.

Tabela nr 6. Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	2012 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem, w tym:	643	1.402
- o liczbie osób 1	321	321
2	110	220
3	90	270
4	71	284
5	32	160
6 i więcej	19	147

Źródło: Dane statystyczne MOPS

Tabela nr 7. Powody przyznania pomocy finansowej i w naturze

Powód trudnej sytuacji życiowej	2012 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	371	821
Sieroctwo	1	5
Bezdomność	24	25
Potrzeba ochrony macierzyństwa	53	262
Bezrobocie	362	914
Niepełnosprawność	286	503
Długotrwała lub ciężka choroba	319	577
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – w tym:	119	395

• rodziny niepełne	76	218
• rodziny wielodzietne	28	164
Przemoc w rodzinie	19	65
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
Alkoholizm	65	91
Narkomania	1	1
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	14	15
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0
Zdarzenie losowe	3	8
Sytuacja kryzysowa	2	5
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Źródło: Dane statystyczne MOPS

W 2012 r. najczęstszymi przyczynami kwalifikującymi do pomocy udzielanej przez MOPS w ramach świadczeń społecznych były: ubóstwo – 371 (57,70% rodzin obejmowanych pomocą społeczną); bezrobocie – 362 (56,30%); niepełnosprawność – 286 (44,48%); długotrwała choroba – 316 (49,15%); bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 119 (18,51%); alkoholizm – 91 (14,16%).

Z pomocy korzystały również rodziny, w których występowały: potrzeba ochrony macierzyństwa – 53 (8,25%); bezdomność – 24 (3,74%); trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego – 14 (4,8%); przemoc w rodzinie – 19 (2,96%); zdarzenie losowe – 3 (0,47%); sytuacja kryzysowa – 2 (0,32%) oraz narkomania – 1 (0,16%).

2. Charakterystyka działalności związana ze strukturą wydatków z pomocy społecznej

W sprawie różnych form pomocy społecznej wydano 5.344 decyzje administracyjne, w tym 43 odmowne. Przyczynami wydania decyzji odmownych były: niespełnienie przesłanek z art.7 ustawy o pomocy społecznej (10 os.), brak współdziałania z pracownikiem socjalnym i marnotrawienie przyznanych środków finansowych (8 os.), niespełnienie kryterium dochodowego (21 os.), brak szczególnych okoliczności do przyznania pomocy (4 os.).

Od przyznanych decyzji administracyjnych w ub.r. odwołało się siedmiu klientów MOPS.

W 2012 r. wydatki na świadczenia z pomocy społecznej wyniosły 2.542.882,28 zł. Strukturę wydatków na świadczenia z pomocy społecznej przyznawane w ramach zadań własnych i zleconych, przedstawia tabela nr 8.

Tabela nr 8. Struktura wydatków na świadczenia – zadania własne i zlecone

Formy pomocy	Liczba osób	Kwota
Usługi opiekuńcze	62	199.555,55 zł. z tego: 6.316,55 zł. - zwrot w 2013 r. w związku z ostatecznym rozliczeniem dotacji na usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze	8	54.376,74
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	16	221.832,27
Odpłatności za pobyt mieszkańców Lubartowa w domach pomocy społecznej	14	240.253,90
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	98	34.247,36
Sprawienie pogrzebu	2	6.941,52
Schronienie	9	10.466,97
Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, w tym:	788	522.296,46
• posiłek dla dzieci i młodzieży	294	113.788,14
• świadczenia pieniężne (zasiłki celowe)	447	354.640,00
• dowóz posiłków do szkoły	9	8.269,80
• doposażenie stołówek	0	8.182,24
• posiłki dla osób dorosłych	47	37.416,28
Zasiłki stałe	107	404.424,09
Zasiłki okresowe, w tym z powodu:	254	435.309,77
• bezrobocia	232	418.680,77
• długotrwałej choroby	7	6.446,00
• niepełnosprawności	13	8.436,00
• inny (sytuacja kryzysowa)	2	1.747,00
Zasiłki celowe przyznane w ramach projektu systemowego współfinansowanego ze środków EFS	29	28.656,18

Zasiłki celowe w formie pieniężnej	407	214.163,68
Zasiłki celowe w formie niepieniężnej w tym:	48	17.331,78
• opał	14	6.685,15
• podwieczorki w świetlicy	33	10.334,45
• wyżyw w DDPS	1	312,18
Stypendia i zasiłki szkolne	163	151.946,67
Pozostała działalność (transport żywności z Banku Żywności)	400	1.079,34
Ogółem	933	2.542.882,28

Źródło: Dane statystyczne MOPS

2.1. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy osób innych, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Koszt jednej godziny usług opiekuńczych w ub.r. wynosił 8,42 zł.

W 2012 r. usługami opiekuńczymi objęto 62 osoby, w tym 51 samotnych. Na tę formę pomocy wydatkowano kwotę 199.555,55 zł., z której 6.316,55 zł. zostało zwrócone przez Stowarzyszenie SYNERGIA w 2013 r. w związku z ostatecznym rozliczeniem otrzymanej dotacji na usługi opiekuńcze.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Zakres tych usług obejmuje: uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia; pielęgnację – jako wspieranie procesu leczenia; rehabilitację fizyczną i usprawnienie zaburzonych funkcji organizmu; pomoc mieszkaniową (w uzyskaniu mieszkania, negocjowaniu i wnoszeniu opłat, drobnych remontów itp.); w wyjątkowych sytuacjach zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych.

Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych gminy w ub.r. wynosił 9,47 zł., natomiast specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi finansowanych z budżetu państwa – 11,58 zł.

W 2012 r. specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objętych było 24 osoby (13 samotnych), w tym specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 16 osób (9 samotnych). Na ww. formę usług wydatkowano 276.209,01 zł., w tym na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 221.832,27 zł.

Łącznie pomocą w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w ub.r. objęto 86 osób na kwotę 475.764,56 zł., z której 6.316,55 zł. zostało zwrócone przez Stowarzyszenie SYNERGIA w 2013 r. w związku z ostatecznym rozliczeniem otrzymanej dotacji na usługi opiekuńcze.

Ww. usługi powierzone były do realizacji Stowarzyszeniu „EGIDA” z Lublina (1.01.2012 r. – 31.03.2012 r.), a następnie SYNERGIA z Lublina (1.04.2012 r. – 31.12.2013 r.), które utworzyły w Lubartowie filię, zatrudniającą jako opiekunki mieszkanek naszego miasta.

2.2. Domy pomocy społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej (dps). Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby, jej przedstawiciela ustawowego lub na podstawie postanowienia sądu o umieszczeniu bez zgody strony w dps.

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Do skorzystania z prawa pobytu w domu pomocy społecznej konieczne jest zaistnienie przesłanek określonych przepisami ustawy o pomocy społecznej t.j.: konieczność całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności; braku możliwości samodzielnego funkcjonowania przez osobę w codziennym życiu; braku możliwości zapewnienia tej osobie przez gminę niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej ponoszą w kolejności:

- mieszkaniec domu w wysokości nie większej niż 70% posiadanego dochodu;
- małżonek, zstępni przed wstępnymi w przypadku, gdy dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego pod warunkiem, że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie jest niższa niż 300% tego kryterium;
- gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w dps, a opłatami wnoszonymi przez osobę skierowaną i jej rodzinę.

Zgodnie z art. 61 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej w przypadku niewywiązania się osób z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej, zastępczo jest ona wnoszona przez gminę, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Gminie natomiast przysługuje prawo dochodzenia zwrotu poniesionych na ten cel wydatków. Odpłatność za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej ciąży na gminie tylko wówczas, gdy osoba umieszczona w dps i inne jej bliskie osoby nie wnoszą takiej opłaty. Pobyt w dps jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego utrzymania. W domu pomocy społecznej o zasięgu powiatowym średni miesięczny koszt utrzymania ustala starosta i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca każdego roku.

W 2012 r. MOPS dofinansował lub pokrył koszty pobytu w domach pomocy społecznej 14 osobom na łączną kwotę 240.253,90 zł. Osoby te przebywały w:

- Domu Pomocy Społecznej Zgromadzenia Sióstr Felicjanek w Jadwinowie dla osób starszych, przewlekle somatycznie chorych (kobiet) – 6 osób,
- Domu Pomocy Społecznej im. M. Rataja w Kocku dla osób dorosłych w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych (kobiet i mężczyzn) – 5 osób,
- Domu Pomocy Społecznej w Ostrowie Lubelskim dla niepełnosprawnych intelektualnie (kobiet i mężczyzn) – 2 osoby,
- Domu Pomocy Społecznej w Bończy dla mężczyzn przewlekle, psychicznie chorych – 1 osoba.

2.3. Składki zdrowotne

Na podstawie art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w 2012 r. MOPS przekazał do Narodowego Funduszu Zdrowia 954 składek za 98 osób na kwotę 34.247,36 zł. Były to osoby otrzymujące zasiłek stały z pomocy społecznej, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

2.4. Sprawienie pogrzebu

Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym, należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym i odbywa się zgodnie z wyznaniem zmarłego w sposób ustalony przez gminę w Uchwale Nr XXXVI/227/09 Rady Miasta Lubartów z dnia 16 października 2009 r. w sprawie sposobu sprawienia pogrzebu.

W 2012 r. sprawiono 2 pogrzeby oraz zrefundowano jeden pogrzeb mieszkańca Lubartowa, sprawiony przez inną gminę. Średni koszt pogrzebu wyniósł 3.470,76 zł. Łącznie wydatkowano na ww. cel – 6.941,52 zł.

2.5. Schronienie

Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w schronisku, noclegowni i innych miejscach do tego przeznaczonych. Ponieważ na terenie miasta Lubartowa nie ma ww. instytucji, osoby bezdomne, które nie miały zapewnionego schronienia (u rodziny, znajomych itp.), w ub.r. były kierowane do schroniska. W 2012 r. w schronisku przebywało 9 osób z terenu miasta Lubartowa. Koszty pobytu tych osób w schronisku pokrył MOPS na łączną kwotę 10.466,97 zł.

2.6. Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

W 2012 roku Ośrodek realizował program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Jego celem było wspieranie samorządów gminnych w realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym tj. dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom go pozbawionym. Program przewidywał również przyznanie świadczenia pieniężnego (zasiłków celowych)

z przeznaczeniem na zakup artykułów żywnościowych. Beneficjentami Programu były osoby lub rodziny, których dochód:

- nie przekroczył kwoty 150% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (otrzymały bezzwrotne świadczenie);
- wynosił powyżej 150% i nie przekroczył 200% kryterium dochodowego (otrzymały pomoc z odpłatnością 50% kosztu przyznanego świadczenia).

Łącznie tą formą pomocy objęto 788 mieszkańców Lubartowa, przeznaczając na ten cel kwotę 522.296,46 zł, z której środki własne gminy stanowiły 148.332,19 zł., w tym 8.269,80 zł przeznaczono na pokrycie dowozu obiadów do Szkoły Podstawowej Nr 4 w Lubartowie oraz 8.182,24 zł. na wyposażenie stołówki. Dotacja z budżetu państwa wyniosła – 373.964,27 zł.

Zadanie to jest dotowane w 60% z budżetu państwa, natomiast 40% stanowią środki własne gminy. W uzasadnionych sytuacjach istnieje możliwość zmniejszenia udziału gminy w kosztach realizacji tego zadania. W ub.r. udział gminy stanowił 28,4% (148.332,19 zł), a środki z budżetu państwa 71,8% (373.964,27 zł).

2.7. Zasiłki stałe

Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, tj. od 1.01.2012 r. do 30.09.2012 r. - 477 zł, a od 1.10.2012 r. - 542 zł;
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, tj. od 1.01.2012 r. do 30.09.2012 r. – 351 zł, a od 1.10.2012 r. - 456 zł;

Kwota zasiłku stałego od 1.01.2012 r. do 30.09.2012 r. nie mogła być wyższa niż 444 zł, a od 01.10.2012 r. nie może być wyższa niż 529 zł miesięcznie.

W 2012 r. zasiłki stałe otrzymało 98 osób samotnych na łączną kwotę 384.324,09 zł. Średnia wysokość zasiłku wyniosła 394,58 zł. miesięcznie. Natomiast, 9 osób pozostających w rodzinie otrzymało zasiłki stałe na kwotę 20.100,00 zł., a ich średnia wysokość wyniosła 233,72 zł.

Liczba osób korzystających z tej formy pomocy od kilku lat systematycznie wzrasta. W ub.r. na wypłatę zasiłków stałych MOPS wykorzystał dotację z budżetu państwa stanowiącą 100% ogółu wydatków przeznaczonych na ten cel tj. 404.424,09 zł.

2.8. Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy przysługuje, w szczególności, ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Wysokość zasiłku okresowego ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł;
- w przypadku rodziny – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ww. kryterium nie może być niższa (kwota gwarantowana, wypłacana z budżetu państwa) niż 50% różnicy między:

- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;
- kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Przyznane świadczenie w formie zasiłku okresowego nie może być niższe niż 20 zł miesięcznie. Dotyczy to sytuacji, gdy różnica wynosi mniej niż 20 zł.

Okres na jaki przyznawany jest zasiłek okresowy, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

W 2012 r. wydatki na zasiłki okresowe wyniosły 435.309,77 zł., a średnia wysokość zasiłku wyniosła 279,59 zł. Pomocą w ww. formie objęto 254 os., w szczególności z powodu: bezrobocia (232 os.), niepełnosprawności (13 os.) i długotrwałej choroby (7 os.) oraz z innego powodu tj. sytuacji kryzysowej (2 os.).

2.9. Zasiłki celowe

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej może być przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw.

Zasiłek celowy może być również przyznany osobie/rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie/rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby/rodziny.

Wydatki na zasiłki celowe w 2012 r. wyniosły 614.792,00 zł, w tym specjalne zasiłki celowe – 26.750,00 zł. Z tej formy pomocy skorzystało 530 osób, w tym 69 osób, które otrzymały specjalny zasiłek celowy.

3. Inne działania podejmowane na rzecz świadczeniobiorców pomocy społecznej

3.1. Praca socjalna

Ustawowym obowiązkiem ośrodków pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej rozumianej jako działalność ułatwiająca jednostkom, grupom, środowiskom adaptację w zmieniających się warunkach życia poprzez organizowanie dostępu do całego systemu usług, umożliwiających w ostatecznym efekcie samodzielność życiową i godne uczestnictwo w życiu społecznym. Głównym realizatorem pracy socjalnej jest pracownik socjalny, który już przy pierwszej wizycie, podczas przeprowadzania wywiadu środowiskowego analizuje wraz z klientem jego sytuację, zastanawia się nad możliwościami rozwiązywania występujących problemów, udziela porad, motywuje do zmiany zachowań, które pomogłyby mu w dalszym życiu. Niejednokrotnie przeprowadza pierwsze mediacje w sytuacjach konfliktowych. Ponadto, podejmuje szereg działań zmierzających do zapewnienia godziwych warunków mieszkaniowych, poprawy stanu zdrowia klienta, zapewnienia opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, poprawy funkcjonowania rodziny, osób zaburzonych psychicznie, z problemem alkoholowym; działa na rzecz rozwiązywania problemu bezrobocia, zapewnienia/uzyskania niezbędnych środków materialnych osób znajdujących się w niedostatku.

W roku 2012 zostały zdiagnozowane 643 środowiska, u których przeprowadzono 3.419 wywiadów środowiskowych, w tym dla innych jednostek 90 wywiadów. Pracę socjalną prowadzono z 1.402 osobami.

W 2012 roku pracownicy socjalni podejmowali pracę ukierunkowaną na rozwiązywanie wskazanych niżej problemów:

- **bezdomności** – pracą socjalną objęto 24 osoby;

Podejmowane działania dotyczyły: nawiązania kontaktu z rodziną podopiecznego (synem, rodzicami) w celu ustalenia możliwości pomocy; przedstawienia propozycji umieszczenia w placówkach oferujących całodobowe usługi socjalne; motywowania klientów do zmiany postawy i trybu życia; skierowania do schroniska; pomocy finansowej na zabezpieczenie niezbędnych potrzeb, w tym pomocy w dokonaniu zakupu niezbędnej odzieży, współpracy z placówkami służby zdrowia; pomocy w załatwianiu spraw urzędowych; rozeznania sytuacji osób bezdomnych w związku z zagrożeniem wynikającym z negatywnych skutków zimy; współpracy z instytucjami, organizacjami i innymi jednostkami;

- **bezrobocia** – pracą socjalną objęto 362 osoby;

Podejmowane działania dotyczyły: pozyskiwania i przekazywania informacji o aktualnych ofertach pracy w PUP; wskazywania możliwości podnoszenia kwalifikacji poprzez szkolenia zawodowe, kursy, udział w projektach systemowych; motywowania do podejmowania prac sezonowych; poradnictwa dotyczącego sposobu poszukiwania pracy; pomocy w nabywaniu umiejętności pisania CV i listu motywacyjnego; rozmów wspierających dot. radzenia sobie z problemami związanymi z bezrobociem; kontaktu z pracodawcami;

- **niepełnosprawności** – pracą socjalną objęto 286 osób;

Podejmowane działania dotyczyły: pomocy w ustaleniu uprawnień do świadczeń z zabezpieczenia społecznego, w tym rentowego; poradnictwa w zakresie uzyskania dostępu do świadczeń zdrowotnych, pomocy w uzyskaniu sprzętu medycznego, ortopedycznego; rozmów wspierających na temat stanu zdrowia; objęcia chorego

wsparciem psychologicznym; współpracy ze służbą zdrowia, lekarzami rodzinnymi, specjalistami, pielęgniarkami; informowania o przysługujących uprawnieniach np. przy likwidacji barier architektonicznych, komunikacyjnych, technicznych;

- **długotrwałej lub ciężkiej choroby** – pracą socjalną objęto 319 osób;

Podjęmowane działania dotyczyły: pomocy finansowej na częściowe lub całkowite pokrycie kosztów leczenia; współpracy ze służbą zdrowia w zorganizowaniu pomocy medycznej oraz opieki hospicyjnej (zamawianie wizyt lekarskich dla osób samotnych, wzywianie pogotowia ratunkowego, wspólne wizyty pracownika socjalnego z lekarzem u chorych podopiecznych); motywowania do systematycznego leczenia; organizowania usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych; wskazywania placówek sprawujących opiekę nad osobami przewlekle chorymi; motywowania do podejmowania leczenia; udzielania wsparcia emocjonalnego osobie chorej oraz członkom rodziny; organizowania pomocy w uzyskaniu prawa do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych; prowadzenia edukacji w zakresie profilaktyki i higieny zdrowia psychicznego;

- **potrzeby ochrony macierzyństwa** – pracą socjalną objęto 53 osoby;

Podjęmowane działania dotyczyły: pomocy w zabezpieczeniu podstawowych potrzeb rodzin wychowujących dzieci; przekazania informacji o warunkach uzyskania świadczeń rodzinnych, w tym pomocy po urodzeniu dziecka; wsparcia pedagoga, psychologa w przypadku problemów wychowawczych występujących w rodzinie;

- **przemocy** – pracą socjalną objęto 19 osób;

Podjęmowane działania dotyczyły: monitorowania sytuacji socjalno-bytowej osób dotkniętych problemem przemocy; nawiązania współpracy z policją, kuratorami sądowymi; przekazania poszkodowanym członkom rodziny informacji na temat przemocy, wskazanie możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy, objęcia wsparciem psychologicznym; udzielenia pomocy w umieszczeniu osoby poszkodowanej w schronisku dla bezdomnych kobiet; wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” oraz realizacji planów pomocy ustalanych w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

- **bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych** – pracą socjalną objęto 119 osób;

Podjęmowane działania dotyczyły: wsparcia ze strony specjalistów (pedagoga i psychologa) z Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego; współpracy z kuratorami rodzinnymi, poradnią psychologiczno-pedagogiczną; monitorowania sytuacji socjalno-bytowej, zdrowotnej, opiekuńczej, wychowawczej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym; pomocy w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie i środowisku sąsiedzkim; mobilizowania do wykorzystania uprawnień z zakresu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych; pomocy finansowej pokrywającej koszty udziału dziecka w turnusie korekcyjnym dla dzieci i młodzieży zagrożonych demoralizacją; pomocy w uzyskaniu statusu rodziny zastępczej;

- **trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego** – pracą socjalną objęto 14 osób;

Podjęmowane działania dotyczyły: wsparcia w zakresie nabycia uprawnień do świadczeń z funduszu postpenitencjarnego oraz społecznych; poradnictwa; motywowania do nabycia statusu osoby bezrobotnej, utrzymania abstynencji alkoholowej; udzielenia pomocy w nabyciu uprawnień do dodatku mieszkaniowego;

- **alkoholizmu** - pracą socjalną objęto 65 osób;

Podjęmowane działania dotyczyły: porad, wskazówek; udzielenia informacji i motywowania do podjęcia działań w celu rozwiązania problemu uzależnienia od alkoholu; wnioskowania do MKRPA o objęcie leczeniem odwykowym; współdziałania z instytucjami/stowarzyszeniami wspierającymi osoby uzależnione; monitorowania przebiegu leczenia; wsparcia psychologicznego; motywowania do uczestnictwa w grupach wsparcia;

- **narkomanii** – pracą socjalną objęto 1 osobę;

Podjęmowane działania dotyczyły: rozmowy mobilizującej do podjęcia leczenia;

- **zdarzenia losowego** – pracą socjalną objęto 3 osoby/rodziny;

Podjęmowane działania dotyczyły: pomocy w zabezpieczeniu podstawowych potrzeb rodzin, wsparcia ze strony specjalistów z Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego;

- **sytuacji kryzysowej** – pracą socjalną objęto 2 osoby/rodziny;

Podjęmowane działania dotyczyły: zabezpieczenia podstawowych potrzeb bytowych i udzielenia wsparcia psychologicznego młodej osobie z powodu występującego w rodzinie alkoholizmu oraz udzielenia wsparcia rodzinie, której gospodarstwo rolne uległo zalaniu.

W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, pracownicy socjalni zawierali kontrakt socjalny, który miał zwiększyć efektywność prowadzonej pracy socjalnej. W ub.r. w oparciu o kontrakt socjalny była prowadzona praca socjalna z 37 osobami.

Pracownicy socjalni realizując zadania z zakresu pomocy społecznej współpracowali z różnymi podmiotami, a w szczególności: pedagogami szkolnymi, kuratorami zawodowymi i społecznymi, zespołem orzekającym niepełnosprawność, centrum pomocy rodzinie, służbą zdrowia, domami pomocy społecznej, zakładami opiekuńczo-leczniczymi, środowiskowymi domami samopomocy, schroniskami i noclegowniami dla bezdomnych, spółdzielniami mieszkaniowymi, zakładami karnymi, Kościołem Katolickim, różnymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi, wolontariatem szkolnym, powiatowym urzędem pracy, policją itp.

3.2. Projekty realizowane przez pracowników socjalnych

- **„Rodzinny dzień dziecka”**

W dniu 1 czerwca 2012 r. MOPS wspólnie ze Stowarzyszeniem Inicjatyw Lokalnych „SIL” w Lubartowie zorganizował rodzinną imprezę, w której wzięło udział 60 dzieci z rodzin obejmowanych pomocą społeczną. Dzieci, w tym dniu, miały możliwość korzystania z wielu atrakcji m.in.: mogły zobaczyć sprzęt policyjny i strażacki. Uczestniczyły w organizowanych zabawach sprawnościowych, grach, rebusach. Projekt umożliwił integrację dzieci z różnych środowisk lokalnych.

- **„Wakacyjna przygoda”**

Projekt został skierowany do 30 dzieci uczęszczających do Świetlicy Środowiskowej dla Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych przy MOPS. Imprezę zorganizowano w plenerze w okolicach Lubartowa. Były gry, zabawy, quiz przyrodniczy oraz zawody sportowe. Przy współudziale Młodzieżowego Klubu Sportowego „Lubartów”, zorganizowano pokaz walk takewondo, a na zakończenie pokaz jazdy konnej.
- **„Śniadanie Wielkanocne 2012”**

Pracownicy socjalni w okresie Świąt Wielkanocnych zorganizowali akcję zbiórki artykułów spożywczych i przemysłowych w sklepach na terenie naszego miasta. Do prowadzonej zbiórki aktywnie włączyli się wolontariusze zrzeszeni w Szkolnym Klubie Wolontariatu przy Gimnazjum Nr 1 i 2 w Lubartowie. Swoją pomocą akcję wsparli funkcjonariusze Straży Miejskiej w Lubartowie. Z zebranych artykułów przygotowano 40 paczek świątecznych, które przekazano najuboższym rodzinom - beneficjentom naszego Ośrodka.
- **„Dzień Seniora”**

Projekt został przygotowany z myślą o osobach starszych. Jego głównym celem było przełamanie stereotypów związanych z obrazem starości oraz integracja ze środowiskiem lokalnym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W spotkaniu wzięło udział 70 podopiecznych MOPS oraz Dziennego Domu Pomocy Społecznej, Domu Pomocy Społecznej w Jadwinowie, członków Klubu „Złotego Wieku”. Uroczystość została zorganizowana w ramach zadania publicznego „Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym” współfinansowanego z budżetu wojewody. Spotkanie zostało przygotowane przy współpracy młodzieży z lubartowskich szkół, Lubartowskiego Ośrodka Kultury i Zespołu Pieśni i Tańca „Lubartowiaczy”.
- **„Gwiazdka 2012”**

Celem akcji było przygotowanie paczek świątecznych dla rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Zostały one przygotowane z darów zebranych przez pracowników socjalnych w lubartowskich sklepach oraz podczas akcji „Pomóż dzieciom przetrwać zimę”. Przygotowano 103 paczki żywnościowe. Pozostałe dary tj. odzież i obuwie, sukcesywnie przekazywano podopiecznym Ośrodka. Część słodyczy i zabawek otrzymały dzieci ze Świetlicy Środowiskowej działającej przy MOPS.
- **„Spotkanie opłatkowe”**

Projekt ten został skierowany do podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie i pensjonariuszy Dziennego Domu Pomocy Społecznej, a zwłaszcza osób samotnych, nie posiadających bliskiej rodziny, pozbawionych możliwości spędzenia Świąt Bożego Narodzenia w gronie najbliższych. Jego celem było zintegrowanie środowiska osób samotnych, danie wzajemnego wsparcia i poczucia „bycia razem”, promowanie aktywnych postaw członków społeczności lokalnej z nastawieniem na pomaganie innym. W spotkaniu uczestniczyło 35 osób.

3.3. Poradnictwo specjalistyczne

W strukturze MOPS działa Zespół Poradnictwa Specjalistycznego, w którym w 2012 r. zatrudnieni byli: pedagog i psycholog, a w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym - specjalista pracy socjalnej posiadający przygotowanie w zakresie negocjacji w sytuacjach kryzysowych. Pracownicy Zespołu i Punktu świadczą porady i udzielają wsparcia osobom i rodzinom, które mają trudności w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Z pomocy merytorycznej specjalistów korzystają również pracownicy socjalni.

W ramach:

- poradnictwa psychologicznego: odbyto 172 konsultacje indywidualne z klientami MOPS; prowadzono poradnictwo w zakresie problemów wychowawczych, uzależnienia, współuzależnienia, a także problemów osobowościowych. Psycholog wraz z pracownikiem socjalnym uczestniczył w 19 spotkaniach w miejscu zamieszkania osób wymagających wsparcia psychologicznego. Przeprowadzono 86 konsultacji z pracownikami socjalnymi, podczas których udzielono merytorycznej pomocy w pracy z klientami ośrodka pomocy. Prowadzone były systematyczne spotkania o charakterze terapeutycznym; psycholog uczestniczył w 60 posiedzeniach grup roboczych w ramach procedury „Niebieskie Karty”;
- poradnictwa pedagogicznego: udzielano porad i wsparcia pedagogicznego, podejmowano działania mające na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu, prowadzono indywidualną pracę z rodziną i dzieckiem skierowaną na poprawę ich funkcjonowania. Odbyto 118 indywidualnych porad dla podopiecznych, udzielano wsparcia rodzinom niewydolnym wychowawczo, mającym problemy opiekuńczo-wychowawcze, kierowano na indywidualną psychoterapię i badania do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Lubartowie. Pedagog uczestniczył w 7 posiedzeniach grup roboczych w ramach procedury „Niebieskie Karty”, współpracował z kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi i innymi instytucjami wspierającymi rodzinę. Stałym wsparciem pedagoga objęto 9 rodzin;
- poradnictwa rodzinnego: udzielono 35 porad; podejmowano działania skierowane na pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, sytuacji kryzysowych osób lub rodzin, w tym dotkniętych przemocą.

3.4. Dystrybucja żywności w ramach Europejskiego Programu Pomocy Najbardziej Potrzebującym PEAD

Europejski Program Pomocy Najbardziej Potrzebującym PEAD funkcjonuje w krajach Unii Europejskiej i jego głównym celem jest zagospodarowanie rezerw surowców interwencyjnych (produktów zbożowych, ryżu, mleka, mleka w proszku, masła, kaszy, makaronu, mąki, sera, kawy, herbatników, dań gotowych) i wsparcie żywnością osób/rodzin najbardziej potrzebujących. W 2012 r. na terenie miasta Lubartowa dystrybucją tej żywności zajmowały się: Instytut Akcji Katolickiej Archidiecezji Lubelskiej Oddział przy Parafii pw. MB Nieustającej Pomocy w Lubartowie przy współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lubartowie, który swoją pomocą objął 400 osób (rozdysponował 12.000,00 kg żywności); Polski Czerwony Krzyż Oddział Regionalny w Lubartowie - pomocą objął 120 klientów pomocy społecznej (rozdysponował 10.921,77 kg żywności); Kościół Zielonoświątkowy Zbór „AGAPE” – pomocą objął 130 klientów pomocy społecznej (3.900,00 kg żywności).

3.5. Udział w konkursie „Zdrowa Gmina” zorganizowanym przez Polską Unię Onkologii

Konkurs „Zdrowa Gmina” powstał z inicjatywy Polskiej Unii Onkologii, z myślą o profilaktyce nowotworowej. Celem konkursu było zwiększenie liczby wykonywanych badań w kierunku wczesnego wykrywania raka piersi, szyjki macicy i raka jelita grubego. W okresie jego realizacji (kwiecień-listopad 2012 r.) organizowano akcje informacyjno-promocyjne, których celem było przekazanie wiedzy dotyczącej możliwości wykonania badań profilaktycznych wśród mieszkańców Lubartowa, wskazywanie adresów jednostek realizujących programy wczesnej profilaktyki nowotworowej. W akcjach promujących konkurs uczestniczyli pracownicy MOPS oraz wolontariusze. Według rankingu gmin biorących udział w konkursie miasto Lubartów zajęło 62 miejsce na 367 gmin biorących w nim udział. Konkurs zakończono konferencją edukacyjno-informacyjną, w której wzięło udział 70 przedstawicieli lubartowskich instytucji.

4. Świetlica Środowiskowa dla Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych

Świetlica Środowiskowa działająca przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubartowie, spełnia przede wszystkim funkcję opiekuńczą i wychowawczą. Zatrudnieni w niej są: pedagog, wychowawca, psycholog. W 2012 roku do Świetlicy uczęszczało 30 dzieci, pochodzących głównie z rodzin dysfunkcyjnych. Prowadzona w tej placówce praca wychowawcza z dziećmi i młodzieżą uwzględnia zainteresowania, potrzeby i oczekiwania uczniów. Świetlica oferuje:

- pomoc w nauce,
- pomoc psychologiczną,
- pomoc w kryzysach szkolnych, rodzinnych i osobistych,
- współpracę z rodziną wychowanków,
- rozmowy indywidualne i porady wychowawcze.

Dzieci uczęszczające do Świetlicy miały zapewniony posiłek w formie podwieczorku.

Koszty związane z funkcjonowaniem Świetlicy pokrywane były z funduszy przeznaczonych na przeciwdziałanie alkoholizmowi, natomiast nadzór merytoryczny nad jej działalnością sprawuje MOPS.

5. Dzienny Dom Pomocy Społecznej

Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Lubartowie (DDPS) jest placówką o zasięgu lokalnym, wchodzącą w strukturę Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie. Opieką swoją obejmuje osoby starsze, samotne, niepełnosprawne oraz osoby bezrobotne czy uzależnione od alkoholu, niezaradne życiowo, bezdomne.

W 2012 r. w Dziennym Domu Pomocy Społecznej świadczone były usługi: opiekuńcze; higieniczne (kąpielowe, pralnicze); w formie posiłków (śniadania, obiadu z dwóch dań, zupy, drugiego dania). Placówka ta podejmowała działania służące utrzymaniu mieszkańców Lubartowa w ich naturalnym środowisku. Organizowała różnego rodzaju spotkania kulturalne, rekreacyjne, towarzyskie m.in z okazji Dnia Babci i Dziadka, Tłustego Czwartku, Świąt Wielkanocnych, Dnia Matki i Ojca, Dnia Seniora, Świąt Bożego Narodzenia.

Pracownicy Dziennego Domu pomagali pensjonariuszom w załatwianiu spraw osobistych i urzędowych, udzielali porad i wsparcia w trudnych sytuacjach.

W ub.r. z usług DDPS korzystało 72 podopiecznych. Dla 68 osób były przygotowywane posiłki w formie: śniadań (1.703), obiadów (9.403). Spośród wszystkich klientów: 31 osób samodzielnie ponosiło opłaty za świadczone usługi w formie posiłków, w tym: 10 osób skorzystało z możliwości ponoszenia 50% ich kosztu. Pozostałe osoby otrzymywały posiłki na zasadach bezzwrotnych świadczeń. Trzydzieści osób korzystało z usług higienicznych (pralniczych i kąpielowych).

IV. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń z opieki zdrowotnej, odbywa się na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 146, poz. 1027 z późn. zm.) oraz w oparciu o Zarządzenie Nr V/221/08 Burmistrza Miasta Lubartów z dnia 10 kwietnia 2008 r. w sprawie: upoważnienia Kierownika i zastępcy Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych należących do właściwości gminy.

Z potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ww. ustawy na okres 90 dni mogą korzystać:

- osoby nieubezpieczone,
- osoby posiadające obywatelstwo polskie,
- osoby posiadające miejsce zamieszkania na terytorium RP,
- osoby, które spełniają kryterium dochodowe obowiązujące w pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono dysproporcji pomiędzy dochodem a rzeczywistą sytuacją majątkową.

W 2012 r. w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej wydano 16 decyzji administracyjnych, w tym:

- pozytywnych - 15,
- uchylających – 1 (1 os. otrzymała zasiłek stały i nabyła prawo do ubezpieczenia zdrowotnego).

V. Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym

Dział Świadczeń i Usług od września 2010 r., prowadzi postępowania w sprawach świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Lubartów.

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są: stypendia szkolne i zasiłki szkolne. Zgodnie z Regulaminem udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Miasto Lubartów, stanowiącym Załącznik do Uchwały Nr VIII/51/11 Rady Miasta Lubartów z dnia 23 maja 2011 r., formami stypendium szkolnego są:

1. całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza realizowane w szkole w ramach planu

- nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą dodatkowych lekcjach języków obcych, zajęciach dla dyslektyków i dysgrafików, zajęciach: sportowych, tanecznych i muzycznych;
2. pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, obejmująca:
    - a. zakup podręczników szkolnych do klasy, do której uczeń uczęszcza, według obowiązującego wykazu w danej szkole,
    - b. zakup lektur szkolnych, encyklopedii, słowników, atlasów i innych książek pomocniczych w realizacji procesu dydaktycznego,
    - c. zakup pomocy dydaktycznych i naukowych, komputera, części do komputera, edukacyjnych programów komputerowych, całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów opłaty za korzystanie z Internetu,
    - d. zakup zeszytów i przyborów szkolnych, tornistrów, plecaków,
    - e. zakup stroju sportowego wymaganego na zajęciach wychowania fizycznego, w tym: dresu sportowego, spodenek sportowych, getrów, koszulki gimnastycznej, obuwia sportowego, skarpet sportowych, stroju pływackiego,
    - f. innych pomocy dydaktycznych niezbędnych na danym etapie kształcenia wskazanych przez dyrektora szkoły, do której uczeń uczęszcza,
    - g. pokrycie kosztów wycieczki szkolnej, zakup biletów oraz dojazdu do kina, teatru, na wystawę, gdy wyjazd organizuje szkoła;
  3. całkowite lub częściowe pokrycie kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania przez słuchaczy kolegów nauczycielskich, kolegów języków obcych i kolegów pracowników służb społecznych, a także uczniów szkół ponadgimnazjalnych, w tym zakwaterowanie w bursie, internacie, akademiku; zakup biletów miesięcznych; opłata za posiłki w stołówce szkoły lub internatu; inne dodatkowe opłaty i wydatki wymagane obligatoryjnie przez szkołę;
  4. stypendium szkolne może być także w formie świadczenia pieniężnego w sytuacjach kiedy udzielenie stypendium uczniom szkół ponadgimnazjalnych w ww. formach jest niemożliwe lub w przypadku słuchaczy kolegów a także dzieci i młodzieży upośledzonych w stopniu głębokim oraz dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, będących wychowankami publicznych i niepublicznych ośrodków, udzielenie stypendium w formach ww.

Najczęstszą formą stypendium, o którą ubiegają się uczniowie lub rodzice niepełnoletnich uczniów jest pomoc rzeczowa o charakterze edukacyjnym, polegająca na refundacji poniesionych kosztów w okresie nauki, na podstawie przedłożonych dokumentów wystawionych na wnioskodawcę (160 osób). Oprócz wymienionej formy, stypendia szkolne były przyznawane w następujących formach:

1 uczeń – otrzymał stypendium w formie całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania przez słuchaczy kolegów nauczycielskich, kolegów języków obcych i kolegów pracowników służb społecznych, a także uczniów szkół ponadgimnazjalnych, w tym zakwaterowanie w bursie, internacie, akademiku; zakup biletów miesięcznych; opłata za posiłki w stołówce szkoły lub internatu; inne dodatkowe opłaty i wydatki wymagane obligatoryjnie przez szkołę;

2 uczennice – otrzymały stypendium szkolne w formie świadczenia pieniężnego.

W 2012 r. ze stypendium szkolnego skorzystało 163 uczniów z terenu miasta Lubartów, w tym od stycznia 2012 r. do czerwca 2012 r. - 121 uczniów, natomiast od września do grudnia 2012 r. - 139 uczniów. Ogólna liczba rodzin, które objęte były tą formą pomocy wynosi 88. W 2012 r. zostało wydanych 276 decyzji w sprawie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Lubartów, w tym 139

decyzji przyznających stypendium szkolne, 121 decyzji zmieniających w części dotyczącej czasookresu przyznania świadczenia, wydłużając okres wypłaty stypendium; 1 decyzję cofającą prawo do stypendium szkolnego, ponieważ miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia przekroczyła kwotę 351 zł (kryterium dochodowe uprawniające do korzystania z tej formy pomocy); 8 decyzji w sprawie cofnięcia stypendium szkolnego i odstąpienia od żądania jego zwrotu (miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia przekraczała kwotę 351 zł, jednak z uwagi na trudną sytuację zdrowotną i zawodową odstąpiono od żądania zwrotu stypendium); 3 decyzje odmowne, ze względu na przekroczenie kryterium dochodowego; 4 decyzje zmieniające w części dotyczącej terminu wypłaty stypendium szkolnego ze względu na nie dostarczenie rachunków przez wnioskodawcę w terminie określonym w decyzji przyznającej świadczenie.

W 2012 r. na realizację zadania w formie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów, wydatkowano kwotę - 151.946,67 zł, w tym z budżetu państwa - 121.557,34 zł i budżetu gminy – 30.389,33 zł.

Oprócz stypendium szkolnego świadczeniem pomocy materialnej o charakterze socjalnym jest zasiłek szkolny, który przyznawany jest uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego, po uprzednim złożeniu wniosku w tutejszym Ośrodku. W 2012 r. nie wpłynął żaden wniosek w sprawie przyznania zasiłku szkolnego, w związku z powyższym nie udzielono żadnego świadczenia w formie zasiłku szkolnego.

VI. Projekt systemowy „OD AKTYWIZACJI DO ROZWOJU. Integracja społeczna i zawodowa klientów pomocy społecznej w Lubartowie”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie w okresie 01.01.2012 r. - 31.12.2012 r. realizował projekt systemowy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013. Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego pn. „OD AKTYWIZACJI DO ROZWOJU. *Integracja społeczna i zawodowa klientów pomocy społecznej w Lubartowie*”. Celem głównym projektu było zapewnienie równego dostępu do zatrudnienia 26 osobom z miasta Lubartowa, zagrożonym wykluczeniem społecznym, a także podniesienie ich kompetencji społeczno-zawodowych oraz zintegrowanie z rynkiem pracy.

Wartość projektu wyniosła 258.142,04 zł, w tym:

- 11.538,40 zł stanowiła dotacja celowa z budżetu państwa;
- 217.947,46 zł stanowiły środki z budżetu Unii Europejskiej;
- 28.656,18 zł stanowił wkład własny gminy (środki pieniężne przeznaczone na wypłatę zasiłków celowych dla 29 beneficjentów projektu w okresie od kwietnia do grudnia 2013 r.).

Projekt zakładał wsparcie 26 osobowej grupy beneficjentów, a także otoczenia tych osób – rodziny. Uczestnikami projektu byli mieszkańcy Lubartowa, będący osobami bezrobotnymi lub nieaktywnymi zawodowo; zatrudnione, które korzystają z pomocy społecznej; w wieku aktywności zawodowej, którym brakowało motywacji do podejmowania wszelkich działań zmierzających do poprawy swojej sytuacji zawodowej i społecznej. Wskazana grupa charakteryzowała się niskimi kwalifikacjami zawodowymi, niedostosowanymi do potrzeb

lokalnego rynku pracy. W stosunku do beneficjentów projektu zastosowano następujące instrumenty aktywnej integracji: zawodowej, edukacyjnej, zdrowotnej i społecznej. Praca z beneficjentami prowadzona była w oparciu o podpisane kontrakty socjalne.

Integralną częścią projektu systemowego był Program Aktywności Lokalnej – „NOWY HORYZONT” dla Gminy Miasto Lubartów na rok 2012, skierowany do pięciu matek samotnie wychowujących przynajmniej jedno dziecko z terenu miasta Lubartowa, wyłonionych podczas rekrutacji spośród 26 uczestników projektu systemowego. Głównym celem programu było podniesienie kompetencji społeczno-zawodowych i zintegrowanie z rynkiem pracy matek samotnie wychowujących dzieci. Beneficjentki projektu nabyły nowe umiejętności i kwalifikacje zawodowe udokumentowane zaświadczeniami. Objęte były również wsparciem w formie jednodniowego treningu motywacyjno-rozwojowego.

W ramach projektu systemowego i indywidualnego planu działania osiągnięto wszystkie zamierzone rezultaty projektu tj.:

- zawarto 26 kontraktów socjalnych z uczestnikami projektu i 6 indywidualnych planów działania (w ramach PAL);
- jedna osoba rozpoczęła naukę w celu uzupełnienia wykształcenia;
- 26 osób ukończyło udział w realizowanym projekcie w dniu 31.12.2012 r., w tym 5 osób w ramach PAL;
- 25 uczestników ukończyło jedno z wybranych szkoleń zawodowych typu: *Gastronomia z prowadzeniem działalności gospodarczej* (2 osoby, w tym 1 osoba w ramach PAL); *Kosmetyka i stylizacja paznokci* (4 osoby, w tym 2 osoby w ramach PAL); *Opiekunka osoby starszej i niepełnosprawnej* (1 osoba); *Sprzedawca z obsługą komputera i maszyn liczących* (3 osoby); *Magazynier z obsługą wózków jezdniowych* (5 osób); *Prawo jazdy kat. B* (2 osoby); *Prawo jazdy kat. D* (2 osoby, w tym 1 osoba w ramach PAL); *Kosmetyka z wizażem* (1 osoba); *Strzyżenie psów (kurs groomerski)* (1 osoba w ramach PAL); *Glazurnik-posadzkarz* (1 osoba); *Operator koparko-ładowarki typ klasa III* (3 osoby).

Uczestnicy projektu systemowego osiągnęli nw. rezultaty miękkie:

- nabycie umiejętności w zakresie aktywnego poszukiwania pracy (21 osób);
- ukończenie zajęć indywidualnych i grupowych z zakresu doradztwa zawodowego (21 osób);
- wzrost samooceny i pewności siebie poprzez ukończenie zajęć indywidualnych i grupowych z zakresu podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych i udział w terapii psychologicznej (21 osób);
- zwiększenie motywacji do poszukiwania pracy m.in. dzięki ukończonym zajęciom z zakresu doradztwa zawodowego (21 osób).

Dla 5 osobowej grupy matek samotnie wychowujących przynajmniej jedno dziecko zorganizowany został jednodniowy trening motywacyjno-rozwojowy, obejmujący bloki tematyczne z zakresu:

- kompetencji i umiejętności społecznych;
- doradztwa zawodowego;
- terapii psychologicznej z modułem treningu budowania więzi rodzinnych.

Celem treningu było nabycie umiejętności w zakresie: radzenia sobie ze stresem w trudnych sytuacjach życiowych; metod właściwej komunikacji interpersonalnej; budowania poczucia własnej wartości; nauki asertywności; technik kreatywnego rozwiązywania sytuacji problemowych; aktywnego poszukiwania pracy odkrywania własnych możliwości i predyspozycji zawodowych; twórczego myślenia, zarządzania czasem, planowania pracy; eliminowania barier psychologicznych; twórczego i konstruktywnego spędzania czasu przez rodzinę.

Osiągnięte rezultaty miękkie dla 5 beneficjentek programu aktywności lokalnej:

- zwiększenie motywacji (m.in. dzięki ukończonym zajęciom z zakresu doradztwa zawodowego) oraz nabycie umiejętności w zakresie aktywnego poszukiwania pracy;
- ukończenie jednodniowego treningu motywacyjno-rozwojowego;
- wzrost samooceny i pewności siebie.

W ramach realizacji działań o charakterze środowiskowym zlecono zorganizowanie i przeprowadzenie jednej plenerowej imprezy integracyjnej dla beneficjentów projektu oraz ich otoczenia, której celem była integracja ze środowiskiem osób zagrożonych wykluczenia. Plenerowa impreza integracyjna odbyła się w dniu 01.09.2012 r. Podczas spotkania beneficjenci uczestniczyli w ćwiczeniach warsztatowych. Poprzez gry i zabawy uczyli się budowania wzajemnego zaufania, autoprezentacji siebie, przełamania bloków emocjonalnych, samoidentyfikacji, przełamania schematów myślowych, kreatywności, wyzwalać twórczej energii, odblokowywania i swobodnego wyrażania uczuć.